

Nro. 16.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Februarius 24-ik napján
1807-ik elztendőben.

B é c s .

Néhai ditsösséges emlékezetű II. Jó z s e f Római Császár 's Apostoli Király emlékezetének, 's hainak meg tisztelése végett, e' folyó Februarius 19-ik napjának estéjén a' Csász. udvari Parokiában vigiliák, a' következett napon pedig exequiák tartattak, a' mellyeken Eő Csász. Kir. Felségek, a' Csász. Fő herczegekkal és az egész Csász. udvarral együtt jelenvóltanak.

A' Moguntziai és Herbipolisi Káptalanak egy nem utolsó tagját, Thannenhauseni és Warthauseni Gróf Stadion Eridrik Lothár Kanonok Ur Eő Nagyságát, a' Baváriai Kir. Udvar-

nál meg hatalmazott Császári Követ ministert valóságos titkos Tanácsosi rangal meg tisztelni méltoztatott Fels. Urunk.

Az itt lévő Frantzia Császári követhez Generál Andreossihoz csak nem minden napon kurírok jönnek, hol Warsoviából, hol Konstantzínápolyból, hol Olasz Országból, a' kik kevés ideig való itt múlatások után, innen ismét vissza küldetnek.

Az a' papiros fabrikáns, a' ki, mint ma egy hete említettük, a' hamis bankó tzedulák tsinalásáért akasztófára szententziáztatott, Febr. 19-kén reggeli 8 órakor arra fel függesztetett. Törvénytelen tselekedete ekképen adottatott elő az itilő birák által.

G*** János Miklós, 36 esztendőszületésére nézve a' Kaiserslauterni Kerületből, nevezetessen Preuningsweilerből való, Evangelika vallású, házas, mesterségére nézve papiros fabrikáns, már életének 15-ik esztendejében, roffz maga viseletéért és lopásaiert az inasságból elüzetetett.

A' helyett, hogy tisztességes élet modjára magát adta volna, több esztendőig Belgiomban, Hollandiában 's Német Országban tsavargott, és azon hamis szin alatt, hogy szüleinek hajlékát, papiros tsinaló malmát, és minden vagyonát a' tűz megemesztette, hamis tanúbizonyság levél mellett magának pénzt gyűjtött.

Noha 1801-ik esztendőben az Austriai Statu-
sokba való dé jövetele után elsőben Morva Országban a' Mührái papiros tsinaló malomban, azután Müglitzben az oda való vendégfoga-

dónak meg vétele által magának elegendő kenyeret szerzett: mindazáltal a' korhely életre, és hirtelen leendő meg gazdagulásra való hajlandóságától ösztönöztetvén, 1805-ik esztendőben Bécs városi bankó tzeduláknak tsinalására adta magát.

Gonosz tselekedetének titokban leendő tartása, és fel tett tzedljának eszközlése végett Müglitzből több ízben Brezlauba utazott, ottan egynéhány embert igiretei által a' vele való tzimborálkodásra birt, és azoknak segítségek által 270 darab 10 forintos hamis bankó tzedulát tsinalt, a' mellyekből 259 darabot rész szerént maga, rész szerént mások által folyamatra bocsátott. Végtére mind ő maga, mind gonosz tzimborás társai ki nyilatkoztattak, el fogattattak, és az ő általa készített hamis bankó-tzedulák öszveszedettek. Ez a' gonosztévő Brezlauból az idevaló Törvényfzéknek kiadattatván, szoroffan meg vizsgálattván, 's meggyőzöttetvén, illyetén szententzia hozatott fejére: „G*** János Miklós a' közönséges hitelező papirosoknak meg hamisitatásokról kért, a' criminalis törvény 94-ik tzikkelye szerént halállal büntettetik meg, és ez a' büntetés azon törvény 10-ik tzikkelyéhez képest akasztófa által fog rajta végbe vitettetni.

H a d i T u d ó s i t á s o k.

A' múlt Januarius végső napjaiban az egyesült Prusszus - Orosz hadi seregek közt egy részről, más részről pedig a' Frantziák közt történt különbkülönbféle tsatákról a' Königsbergi közönséges újság levelekben következő tudósítások.

kat tétetett közönségessekké az ott való Prussziai Kormányzók.

„Königsbergben Jan. 21-ik napján. A' Bernadotte és Ney Marsalok kormányok alatt lévő Fr. seregeknek fel tett szándékok a' lévén, hogy a' Wisztula alsó részén, nevezetessen Königsberg vidékén magoknak 3 hólnapra való jó téli kvártélyokat készithessenek, az egyesült Orosz és Prusszus hadi néptől meg támadtattak, azon tájekot el hagyni, magokat hátrább vonni kényszerítettek, és hogy őket utól érni, és az egyesült hadi néppel való verekedésre vonni lehessen, még most is meg kettőztetett lépésekkel üzettettek. Jan. 24 ik napján utól is érte az ellenséges arriergardet, az az, utóljáró sereget Generál Markowa' maga avantgardejával, avagy előjáró seregével, és bator az alatta való nép a' hosszas és meg kettőztetett marsirozás miatt nagyon el vólt lankadva; mindazáltal a' Bernadotte Corpusának egy osztályát mindjárt meg támadta, széllyel szórta, és egy Oberstert, 17 tisztet, 's 291 köz embert ejtett közülök rabságra. Hány ember maradt halva, még nints meg határozva. Liebstadtban 58 meg sebesitetett embert hagytak hátra olyakat a' kiket magokkal el nem vihettek. Részünkéről csak 18 ember kapott sebet. Ugyan ezen a' napon Generál Barklai-de Tolly által az Isom huszár seregének egy eskadronja és 60 Kozák Passenheimig előbre küldettétvén, a' 6 ik számú Fr. könnyűszerű lovas regementnek két eskadronját meg támadták, hátrább verték, és 2 kapitányt, 's 28 embereket fogták el.“

„Mühlhausenből Jan. 26-ikán. A' Mar-

sal Ney corpora, melly a' Königsberg vidékére előbre nyomúlt, Neidenburgon által Thorn városa felé magát vissza vonta, a' Marsal Bernadotte corpora pedig, melly már a' Wistula alsóbb vidékére szállott vala téli kvártályba, nyakra főre Thorn felé hátrál. Hlyen módon az Elbingai és Marienwerderi vidékek az ellenségtől meg menekedtek, az ott lévő magazinumok markokból ki szabadúltak, és az oda való szabad utazás helyre állítatott. Az egyesült hadi seregek a' leg nagyobb sebességgel üzik az ellenséget, hogy útjokban meg akadályoztathassák, 's velek szembe szállhassanak, és ha előbb utól érhetik mint a' Wistulán által mennének, sok embereit el vesztegetik, 's el fogják. — Jan. 26-ikán Generál Markow Saalfeld vissza vétetésére küldetett. — A' Generál Bennigsen vezérlése alatt lévő Orosz nagy Armadiának fő hadi szállása azon nap előtt Arendorfban vólt, Generál Lestocqnak pedig Schlödtenben, a' ki a' következő napon, már Prussziai Hollandián túl akart menni. Előjáró serege a' Bernadotte corpusát utól ervén naponként több több embert fogdosott el.“

„Mémelből Jan. 27-kén. Az Armadiától Jan. 25-ik napjáig ide jött hadi tudósítások szerint a' Bernadotte és Ney Marsalok corpusai minden pontokról a' Wistula felé vissza vonnyák magokat. Az egyesült Orosz - Prussziai Armadia mindenütt nyomba üzi azokat, és Jan. 24-kén már a' Mehlsacki, Wornditti és Guttstadti vidékekre érkezett, az előjáró seregek pedig egész Prussziai Hollandiáig és Liebstadtig nyomúltak előbre, de mivel már az előtt a' Braunsbergi, Guttstadti, Al-

lensteini és Bischofburgi környékeket igen nagy sietséggel oda hagyta az ellenség; tellyességgel semmit sem lehetett annak ártani. — Idejében Sorquittenben 90 köz emberből 's 6 tisztből álló tsapatra bukkánván az Orosz Csász. hadi seregek, azt tsak nem egészlen öszve aprítottak, 18 embert pedig el fogták. A' Nikolajkeni vidéken egy helyen 20 embert, más helyen 1 tisztet, 45 köz embert rablottak el, a' herczeg Gallizin előserege pedig egy 4 tisztből, 's 62 emberből álló Fr. huszár eskadront körül kerített 's el fogott.“

Königsbergből Jan. 28-ikán. Az egyesült Orosz - és Prusszus hadi nép mind untalan nyomon üzi az ellenséget, a' ki nagy sietséggel folytatván a' maga hátrálását a' verekedést kerüli. — A' Frantziák kívánnák, hogy az idei táborozás e' télen szünne meg, és a' téli kvártélyozásra való intézeteket már még is tették. — Marsal Ney a' parantsolatot már ki is adta, hogy akármennyiben kerüljön, városunkat el foglallyák, e' végre ment Mars. Bernadotte Elbingbe, a' honnan, fülébe menvén az, hogy mi támadóképen akarunk ellenek dolgozni, ki takarodott, 's Riesenburgon által Thorn felé vontta magát vissza. Lestocq Generálra a' vagyon bizva, hogy az alatt, mig a' több hadi seregek planumoknak eszközlésében foglalatoskodni fognak, azokat a' Hesszen-Darmstadti és insurgens Lengyel seregeket. a' mellyek a' Graudenzi erősséget körül vették és bé zártak, onnan el üzze, a' Wistula vizén által vérje, és ezen kelletlen 's terhesítő tsapás alól azon vidéket fel szabadittsa.“

„Az Orosz Csász. Ármadiának fő

hadi szállásáról Jan. 28-ik napján. Ezen folyó hólnap 25-ikén a' Generál Markow vezérlése alatt lévő Orosz elősereg Morungen mellett az ellenségre bukkanván, azon helyet mindjárt megtámadta; de mivel a' Prussziai Hollandiától hátrább marsirozó Bernadotte egész corpusát maga előtt találta, tanátsosabbnak tartotta egy kevéssé magát hátrább húzni; de minekutánna Generál Anrep a' maga lovasaival segítségére ment volna, maga választott helyén megállott, és szembe szállott az ellenséggel. Az ezen alkalmatossággal esett verekedés igen tüzessen folytatódott. Noha sokkal számosabban voltak a' Frantziák az ő vezérlése alatt lévő hadi népnél; még is mindazáltal az elhúllottaknak és sebbe esteknek száma 500-nál fellyebb nem volt. Az ellenség vesztesége sokkal nagyobb volt, és a' miképen a' fogságba estek beszéllették 1500-ra, vagy 1600-ra ment. Legtöbbet vesztegetett el közzülök a' mi ártillériánk. A' gyalogság vitézi bátorsága és magael szanása által magát nagyon megkülönböztette, és mivel bajonettákkal rontott az ellenségre, ennek sok kárt okozott. Az alatt, míg az ellenség Mohrungeből olly feltétellel nyomult ki, hogy Markow Generállal megütközzön, herczeg Dolgorucky, a' kit a' Kurlandiai dragoños regementel az ellenség megkémlelésére küldött herczeg Gallicin, Cruckendorf és Mohrungen közt reá bukkant, Mars. Bernadotte egész tábori butorát és Cancellariáját elfogta, és 3 tisztet, 's 120 közember fogságra ejtett. — A' vitézi jó hirnek névnek eleven érzése Generál Markownak meg nem engedte, hogy a' verekedés

közben a' tölle nem messze vólt osztály seregeket arról tudósította vólna, ez a' kúrnyúlállás, de ezen kívül még az is, hogy Mars. Bernadotte az alkalmatossággal élt, megkettőztetett marsirozása által corpusát a' veszedelemtől megmentette, 's azt Ney Marsal corpusával öszve kaptsolta. E' napon fosztatott meg az Orosz Ármádia Ánrep Generál Lajtinántól, a' ki magát bátor szívűsége, 's vitézsége által gyakorta megkülönböztette, a' kit midőn két tisztel a' falú megkémlelésére ment vólna, az ott vólt Frantzia stuttzusok fejbe lövén e' földre terítették, a' vele vólt tiszteket pedig megsebesítették. Mivel ezt a' vitéz embert mind hadi talentomaira, mind egyéb erkölcsi tulajdonságira nézve a' katonák nagyon betsülték és szerették, halálát is felette sajnállyák."

„Saalfeldből Jan. 28-ikán. A' Holzendorf vasas Regementjének számfelett való Kapitánya Alyensleben, Jan. 27-ik napját követett éjel Marienwerben Generál Foultriórt a' Frantzia 2-ik gyalog artilléria regementnek vezérjét, Adjutánsát, velek együtt két más tiszteket és 30 köz embert fogságra ejtett. A' Generál Lestocq corpusának előserege 3 nap elforgása alatt több tiszteket, 100 fogoly katonát, és egynéhány proviánt 's bagazsiás szekereket vissza nyert. — Noha a' változó idő, és az ide 's toya való marsirozás miatt az egyesült hadi nép nagyon meglandt; mindazáltal még is jó kedvet 's készséget mutat, és hasznos szolgálatot lehet attól várni."

„Bialából Jan. 29-ik napján. Tegnap este felé. hadnagy Ledebur, Graudenzből egy óra járó földre, Bialochowoban a' Hesszen-Darmstad-

ji hadi sereg fő kvártélyát meg támadta. A' se-
tét éjjel, és az s' miatt támadt zürzavar, melly
másként a' megtámadóknak győzedelmeket kön-
nyíteni szokta, seregeinknek kedvező nem volt.
— A' káromszorta számosabb ellenség onnan egy
fél óra múlva el marsirozni szándékozván egész-
len fel volt fegyverkezve; még is mindazáltal el-
kor is a' mieinknek szolgált a' hadi szerentse.
Ezen éjeli tsatában herczeg Wittgenstein egy
Fr. Obersterrel és hadnaggyal, és 24 köz emher-
rel fogságba esett. Számos jó lovakat is nyertek
a' győzedelmesek. A' miéink között senki, sem
el nem esett, sem meg nem sebesített, sem el
nem fogattatott. Hadnagy Ledebur a' Prusszus
testörző lovas sereget, mellyet az ellenség ellen ve-
zérlett, mutatott vitézségére nézve nagyon magasz-
tallya, ezt is hozzá tévén, hogy ha azokat, a'
kik ezen tsatazásban magokat meg különböztet-
ték, nevenként nevezni akarná, szükség volna
azon egész [seregbéli vitézeknek neveiket fel
írni,“

Lassuk egy két szóval, mikét írnák Warsovi-
ából Bernadotte és Ney Marsalokról: Mars.
Bernadotte (igy szól az Augspurgi újság leve-
leknek 37-ik darabja) a' vezérlése alatt lévő cor-
pussal Elbingáig, és a' Balticum tenger partjáig
előbre nyomúlt. Az alatt Marsal Ney az Oro-
szokat imitt amott múlattatta. Osztályos Gene-
rális Drouet napkeleti Prussziának Christburg
nevezetű városkájában egy Pr. Fő Strázsamestert,
és egynéhány száz Pr. köz katonát el fogott. —
Minthogy egy 12 ezer főből álló Orosz hadi se-
reg napkeleti Prussziában egész Mohrunge-
nig

előbbre nyomulni mérészlett, a' P o n t e - C o r v o i herczeg (Mars. Bernadotte) a' Gen. Rivaud osztály seregével Jan. 25-ik napján Elbingából eleibe ment, megtámadta, és 4 óra járó földre hátrább verte.

Mivel a' múlt Decemb. végén mind a' két ellenséges armada magát a' tsata piatzról hátrább vonta: úgy láttzott, mintha mind a' kettő téli nyugodalomra akarná a' fejét hajtani. Sokan úgy vélekedtek, hogy a' hadakozó Hatalmasságok, a' közönséges békesség meg szerzése végett alkuba botsátkoznának. — A' Januariusi hadi történetek ellenkezőt mutatnak. Azon hólnap 27-kén N a p o l e o n Császár Warsoviából el utazván, egész armádiája mozdulásban tétetődött, és a' Wistula folyó vizen által költözött. A' téli kvártélynak félbe szakasztatását az Orosz armadiának megöregbitése, és éjjeli nappali készületei okozták. Generál E s s e n a' kórmányára bízott badi népet Generál B e n n i g s e n n e l öszve kaptsolta.

A' jelenvaló szörnyű hadi készületekről egy Német Országi újság levélben illyetén jegyzést olvasunk: „A' jelenvaló háború, úgy m o n d, mind újabb újabb abrazatot öltözik magára. A' 30 esztendői háborúban 20 vagy 30 ezer embernél többre ritkán ment a' Svéciai Armádia, G u s t a v A d o l f 24000 embert vitt a' Lützeni verekedésbe; néhai II. F r i d r i k Pr. Király 1757-ik esztendőben 22000 emberrel győzedelmeskedett, Leuthen mellett 33000-rel. — H a n n i b a l 55000 embert vitt a' 90000 főből álló Római sereg ellen C a n n a s mellé — Most 10 corpusból áll a' Franczia nagy Armadia, mellynek mindenike majd egy armá-

diát teszen. Az Orosz Birodalom 400000 embert állított ki a' Francziák és Törökök ellen; e' mellett 600000 főből álló tartománybéli katonaságot parantsólt fel fegyverkeztetni. Tehát ki ki úgy képzölődik, mintha a' régiség idejébe tétettetett volna vissza, a' mellyben egy millió főből álló Persiai sereggel rontott bé X e r x e s Görög Országba, A t i l l a pedig 700000 lovas Tatárokkal nyomult bé Frantzia Ország C h a l o n s nevezetű városáig,

H o l l a n d i a O r s z á g.

A' rajtunk Jan. 12-ik napján történt szerentsétlenségtől fogva (igy szólnak a' 24-ik Januariusi Leydai tudósítások), melly városunk kronikájában mindenkor emlekezetés fog lenni, számos személyek, kiváltképen az affzonyi renden lévők között, a' nagy félelem miatt meg hóltak, többben a' gyengébb test alkotmányúak között igen szomorú állapotban vannak, sem éjel sem nappal nem alhatnak, és ha el szunyadnak is néhánykor, nagy sikotások közt majd ismét fel ébrednek, 's egész testekben reszketnek. — Az Orvos Doktoroknak javaslásokra más szomszéd városokba küldetnek az illy szerentsétlen személyek, ne hogy szüntelen szemeik előtt forogván azon szerentsétlenségnek tárgyai, szüntelen való ingereltetésben légyenek képzelő tehetségeik.

H á g á b ó l Jan. 24-ik napján. Az ide való Municipalitásnak, avagy Magistratusuak tágjai házról házra járnak a' Leydai szégeny lakosoknak számokra szedvén az alamisnát. A' Lejdába ki rendeltetett rendkívül való Commissió rendelése

szerént, minden paterfamiliás avagy tselédes gazda köteles irásban bé adni, hány személy veszett el házi népe között a' 12-ik Januariusi szerentsétlenségben. Az ez eránt tett jelentés szerént 800 embernél többre megyen azoknak számok, a' kik vagy mingyárt annak első szempillantatjában, vagy az akkor vett sebek miatt életeket el veszítették. A' felgyullatt puskapor által egészen öszve törtött házaknak száma 310-re megyen, 400 pedig annyira megkárosítatott, hogy azokat tellyességgel megjobbitani nem lehetvén földig le kellrontani. — A' kevésbé megkárosítatott házak a' Status költségén, és olly hamar mint lehet építenek fel. —

Lejdából Febr. 1-ső napján. A' több épületek közt egy közönséges iskola ház is, a' melyben apró gyermekek tanitattak, a' 12-ik Januariusi veszedelemben öszve rontatott, és az abban volt tanuló gyermekek, négyen kivül, azon épület omladványi közzé temettettek el. Az a' négy is egymás mellett állván, a' ház alá borítatott, de mivel a' mellettek lerohant gerendák által az öszve nyomattatástól megmentettek, mind addig iparkodtak, míg végtére 14 óra múlva a' föld alól, és a' kö omladványok között épségben ki jöttek. Képzelné lehet, melly nagy öröme volt ezen szerentsétlenség közt reszkető és siránkozó szüleiknek látván, hogy holtaknak tartott gyermekeik életben és épségben maradtak.

Ennek a' szerentsétlen Hollandiai városnak jelenvaló ábrázatját illyenképen festette le Párisban, egy Leydán által ment utazó: „Lehetetlen, úgy mond, szöveget találnom annak kibeszéllésé-

re, a' mit én ott láttam. — Azok a' sok szép házak, a' mellyek a' canaliskét oldalán állottak, fundamentumostól együtt öszve dűllöttek, semmi nyomát nem lehet ott az emberi lakbelyeknek látni. A' házaknak tégláik, köveik, fedelezetjeik a' meggyüllött puskaportól a' levegőbe ragadtattak, és első módjára hullottak le a' városnak egyéb épületeire. Az omladékok földből, kövekből, házi bútorokból, porcellánból, könyvekből, ezüstből, vászonból, meghólt férfiaknak, asszonyoknak, gyermekeknek, lovaknak széllyel tépetett testeiből állanak. Sokan, a' kiket az omladékok alól eleve nem ki vontak, az ijetség 's félelem miatt meghóltak egynéhány óra múlva. Egy olly házba, mely a' felvettett puskaporos hajóval által ellenbe feködött, 13 személy keresztelő vendégségben lévén, midőn legvigabban ettek és ittak volna, a' levegőbe felvettettek, kiknek hólt testeiket 10 nappal annakutánna ásták ki. — Az omladékok alatt közt sok pénzes ládát, gyöngyös 's gyémántos iskatulát és kötelező leveleket találnak. — Egy drágakő árost kevés pénzért olly ládatskával kínált meg egy valaki, mellyben 16000 forintot érő drága kövek voltak; de ő jó lelkű ember lévén azt vissza adta, a' tolvaj pedig el futott. Lejda városának egy harmad része egészen omladék alatt van, más harmad része úgy meg van károsítva, hogy a' legerőssebb házak is dűlő félbe vannak, egy harmad részében pedig igen kevés épületek maradtak sérthetetlenül. Az egész városban egyetlen egy üveg ablak sem maradt épségben.

A' Lejdai szerentsétlen lakosoknak számokra az egész Országban collecták gyűjtetnek. — A' Ki-

rályné Moguntziából haza felé utazván, Lejdán keresztül ment, 's rajtok a' szive meg esvén, 10000 forintot ajándékozott számokra, — A' Király maga is nagysumma pénzt küldött a' megkárosított familiáknak fel segéllésekre; e' mellett azt végzette, hogy azon szerentsétlen város adosságának interesse 10 esztendeig a' Status Kasszajából fizetődjék le. Sok tehetösebb Amsterdami lakosok a' velek való jótételben egymással vetélkednek, és ki 5000, ki 6000, ki 7000, ki több forintokat küldött segedelmekre. — Admirál Kinsbergen 5000 for. segitette őket. Hága városa 200,000 for. áldozott e' szent végre. — Egy szóval a' könyörülőségnek és a' keresztényi felebaráti szeretetnek soha sem adtak a' Belgák annyi próbáit mint most.

O l a s z O r f z á g.

A' mint Ján. 20-ik napján Ankonából tudósítatunk, az Albániai Epirusi, és Móreai tartományokban erőssen verbuálnak az Oroszok, és mivel jó foglaló pénzt adnak, seregestől megy közikbe az ifiuság. Senkit a' Mahomet Prófeta követői között magók közzé nem vesznek. Ellenben valamint a' Fényes Porta, úgy a' Frantzia Kormányshék részéről is meg tétettetnek ellenek a' hadi készületek. A' Majlandi 28 ik Januariusi tudósításokhoz képest, minden Piemonti tartományban lévő Fr. hadi seregek a' marsirozásra parantsolatot vettek, a' mellyek az Udine mellett öszve gyült hadi seregekkel magokat öszve kaptolván, Dalmatzián és Bosnián keresztül Szerbiába marsirozni, ottan a' Törökök mellé alla-

ni, és öszve vetett vállakkal a Móldvában és Oláh Országban lévő Oroszokat onnan, ki ver-
ni igyekeznek.

A' múlt esztendő vége felé (így irnak Január. 30-ik napján Nápoly városából) itten tétetődött öszve számlálás szerént, az itt való lakosoknak 500 ezer főre megyen a' számok, a' kiknek taplál-
tásokra naponként 5000 mérő élet, 1200 mázsa olaj kiyántatik, egyéb eleségeken kívül. Mind-
ezek vizen hordattattak ide ennekelötte; de mi-
vel az Anglus rabló hajók miatt a' Nápolyi ten-
geri kereskedés most nagyon meg tsökként, 's e'
miatt tartani lehetett ezen népes városnak éhel-
halásra való jutásától: Ennek el tavorztatására az
ide való kórmányszék nemtsak az, hogy az utakat
mindeniütt meg jobbitatta, de más egyéb hasz-
nos intézeteket is tett arra való nézve, hogy ez
a' népes város semmi szükségét ne lászon.

E r d é l y O r s z á g .

S z a m o s u j v á r r ó l Jan. 19-kén. Egy olly
ujjsággal kedveskedek a' M. Kurirnak 's az által
a' két Magyar Hazának, a' melly valamint a' Ma-
gyar Litteraturára nézve előmeneteles, úgy nem-
zetünkre nézve is ditsősséges. Kolosvárt fordulván-
meg, az a' szerentsém vala, hogy ott létem alatt
Jan. 12-kén játszodott-el az ott még most is szé-
pen virágzó és az ott lakó fő méltóságu és min-
den egyéb rendü közönséget nem kevés előme-
netellel gyönyörködtető Nemzeti Jádzó Társaság
egy ujj szomorú Játékot ilyen tzim alatt: —

J e t z i d é s H á k a , avvagy, A' F é l t é s é s
M e g h a s o n l á s ; a' Magyar játékszinre alkal-

maztatta Nemes G o r o v e L á s z l ó, Szamosujvári születésű, még csak 26 esztendőös ifjú ur. — A' játék mind a' tárgyra, mind az előadásra vagy kidolgozásra nézve igen megtettzett a' Kolosvári számos 's az effélének megítéléséhez jól értő nézők előtt. Valósággal meg is érdemelte a' figyelmetességet; mert nem csak az, hogy eleitől fogva végéig szép magyarsággal, szép mondásokkal, kifejezésekkel, és szép erköltsi tudománnyal ékeskedik: hanem azon réguláknak is, a' mellyek az efféle jádzó-szinre alkalmazatott munkák' készítőinek eleikbe szabattatnak, pontosan megfelel. A' kimenetelét előre észre nem vehetvén a' néző, és azt sem tudván senki, hogy melyik jelenés után mi fog következni, tsupa szem és fül volt, és szüntelen való figyelmetes várakozásban tartott. Nevezetesen a' vége felé sokan könyveztek. A' Jádzó személyek is minnyájan megfeleltek a' várakozásnak. Különösen Kotsiné és Kotsi, az első a' Szultannét, a' másik a' Kalifát nagy megelégedéssel jádzották.

A' munkát, a' melynek elején egy rézre mettetett szép és mesterséges rajzolat is találtatik, Pesti Könyváros Kífs István úr már mind a' két Magyar Hazában széllyel küldözte. Az árra kötetlen, írópapirosra nyomtatva i Forint, nyomtató papirosra 45 kr. — Fáradozása első gyümölcsének ily kedvesen lett fogadtatása árra indították az ifjú irót, hogy néhány Uraságok által lett buzdittatására, megígérte, hogy tudomány és ékes írásbéli talentomának több ily probáját is fogja nem soká a' közönség szeméi eleibe terjeszteni.